

VERENIGING GEHANDICAPTENZORG NEDERLAND

'De woonhulp neemt veel werk uit handen'

Sinds kort zijn bij Gemiva-SVG Groep – zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking – zes mensen in dienst als woon- en activiteitenhulp. De nieuwe collega's waren tot voor kort nog cliënten.

TEKST RIËTTE DUYNSTEE FOTOGRAFIE MONA VAN DEN BERG

'Als je graag wilt dat onze doelgroep participeert en een kans krijgt op de arbeidsmarkt, dan moet je zelf het goede voorbeeld geven.' Dat zegt Annemarie Brak. Zij is manager van Job2Go, een team van Gemiva-SVG Groep dat mensen met een arbeidsbeperking begeleidt naar betaald werk. De zorgorganisatie voor mensen met een beperking heeft in Zoeterwoude sinds kort een aantal medewerkers in dienst die tevens zorg ontvangen van Gemiva-SVG Groep. 'Met name bij onze woon- en activiteiten-groepen verrichten ze hand en spandiensten', zegt Brak. 'De andere collega's hebben daardoor meer tijd om cliënten te begeleiden.'

Gearmd

De nieuwe medewerkers hebben de branche-erkende opleiding Woonhulp gevolgd bij de academie voor Zelfstandigheid, in samenwerking met 's Heeren-Loo in Leiden. 'Wij noemen het beroep: woon- en activiteitenhulp', zegt Brak. 'Dat vinden wij toepasselijker dan alleen woonhulp.' Cliënten kunnen met het diploma ook uitwaaiëren naar andere zorgorganisaties, bijvoorbeeld in de ouderenzorg. Annemarie Brak: 'Een van onze woon- en activiteitenhulpen heeft een autisme spectrum stoornis. Hij maakt bij een cliënt de woning schoon. Laatst zag ik hoe hij dat deed: het dressoir stond vol foto's, lijstjes en glaswerk. Alles wat hij had afgestoft, werd op de millimeter nauwkeurig weer terug gezet. Een doorsnee schoonmaakdienst heeft geen tijd voor zoveel zorgvuldigheid.'

Diploma

Riekie Weijman is coördinator scholing bij de academie voor Zelfstandigheid. 'Mensen met een licht verstandelijke beperking willen zich nuttig maken', zegt ze. 'Net als jij en ik.' Bij de sectie Werken van de academie voor Zelfstandigheid krijgt iedereen altijd een certificaat voor wat hij heeft geleerd. 'Onze cliënten zijn al zo vaak teleurgesteld,' zegt Weijman. 'Daarom maken we bij deze opleiding kleine stappen. Het certificaat is de kroon op het werk. Daar zijn cliënten heel blij mee.' Maar óók voor wie hogerop wil zijn er mogelijkheden. De opleiding Woonhulp bijvoorbeeld. 'Voor dat beroep moet je echt een diploma hebben', zegt Weijman. 'Alleen heel gemotiveerde leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs stromen door. Woonhulp is een vak apart.'

Drempels

Woonhulpen zijn opgeleid voor taken, zoals stofzuigen, bedden opmaken of een lunch klaarzetten. Volgens Riekie Weijman vinden veel werkgevers het nog lastig om in taken te denken, en niet in functies. Ze vragen zich af hoe ze zo'n

Een woonhulp aan het werk. 'Ze zetten een golf van enthousiasme in beweging.'

taak krijgen weggezet in het functiehuis. Weijman: 'De drempel om het te onderzoeken is hoog.' Annemarie Brak begrijpt deze organisaties wel. 'Daarom adviseren wij om een jobcoach bij de hand te nemen', zegt ze. 'Die kent de wettelijke regelingen, weet hoe je loonkostensubsidie aanvraagt bij gemeenten en UWV, en hoe je de nieuwe functie inbedt in het functiehuis.'

'Als je graag wil dat onze doelgroep participeert, dan moet je zelf het goede voorbeeld geven'

Golf van enthousiasme

Als mensen erbij mogen horen, verhoogt dat werkelijk het levensgeluk. De woon- en activiteitenhulpen bij Gemiva verwoorden dat zelf heel treffend. Paulina zegt bijvoorbeeld: 'Ik wil cliënten het gevoel geven dat ze niet alleen zijn'. Ze is activiteitenhulp en voelt heel goed aan hoe belangrijk nabijheid is. Sander zegt: 'Nu heb ik ritme en regelmaat in mijn leven. Ik voel mij veel gelukkiger.' En Ronald zegt: 'Ik wil hier tot mijn pensioen blijven werken.' Annemarie Brak: 'Als je dat zegt, ben je heel blij met je werk. Onze woon- en activiteitenhulpen zijn trouw, ze zijn er altijd. En ze zetten een golf van enthousiasme in beweging.'

Iedereen is welkom

Gemiva-SVG Groep ziet zoveel toekomst in de nieuwe functie, dat ze besloten hebben om de opleiding Woonhulp zelf in te kopen. 'Wij gaan dat doen in Gouda', zegt Annemarie Brak. 'De opleiding is van Calibris Advies. Daar kopen we ook de licenties in. Wij kennen de doelgroep, dus onze docenten kunnen de lesstof goed afstemmen op het juiste begripsniveau. Wij hebben contact met locatiemanagers

die mogelijk werkplekken hebben, óók buiten onze eigen organisatie. Voor cliënten van Gemiva-SVG Groep en voor andere geïnteresseerden, wel of niet uit het doelgroepregister. Iedereen is welkom.'

Duurzaam werk

Annemarie Brak hoopt dat woonhulpen ook werkelijk een duurzame werkplek krijgen. 'Niet alleen zolang ze een zakje subsidie meenemen uit het doelgroepenregister,' zegt ze. 'Het zijn normale werknemers, als iedereen.' Ze verwacht dat medewerkers de woonhulp snel zullen waarderen als een volwaardige collega. 'Medewerkers schieten nu nog wel eens in de begeleidersrol', zegt ze. 'Ze spreken de woon- en activiteitenhulp aan alsof het een cliënt is, in plaats van een collega. Begrijpelijk, maar het heeft ook een remmend effect. De woonhulp moet juist zo zelfstandig mogelijk leren werken. Dat is voor iedereen even omschakelen.' ●

► Staatssecretaris Van Ark, Sociale Zaken en Werkgelegenheid

'Er staan nog altijd veel mensen langs de kant. Van de mensen met een arbeidsbeperking is ongeveer de helft nog niet aan het werk. Terwijl ieder mens, en zeker mensen met een arbeidsbeperking, zoveel te bieden hebben. Ik heb daar hele mooie voorbeelden van gezien in de zorg. Aan de ene kant zijn mensen in de zorg op zoek naar medewerkers en aan de andere kant zijn er mensen die graag willen, maar aan de kant staan. Hier ligt een opgave, waar op zoveel manieren winst mee te behalen valt. Bovendien, we hebben iedereen nodig op de arbeidsmarkt!

'Onze woon- en activiteitenhulpen zijn trouw, ze zijn er altijd'

Frank Bluiminck, directeur Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

'De samenleving is gebaat bij jongeren met een beperking'

'Het lukt jongeren die uit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs stromen, vaak niet een plek op de arbeidsmarkt te vinden. Zonde, want deze groep mensen heeft door hun verstandelijke beperking alleen meer tijd nodig. Meer tijd om zich te ontwikkelen en vaardigheden onder de knie te krijgen in een aangepast programma. Zo kunnen ze niet alleen in de zorg bijdragen, maar in alle sectoren, zoals de techniek, de groenvoorziening, de horeca, etc. Tijdens hun opleiding maken ze een enorme groei door. Het zijn jongeren die hun hele leven al vaak zijn uitgevallen. Het feit dat iemand 'dank je wel' tegen hen zegt, verantwoordelijkheid voelen, het hebben van collega's in plaats van begeleiders; dit alles vergroot hun zelfvertrouwen. Logisch ook. Het zijn zaken die voor iedereen van belang zijn, dus ook voor mensen met een beperking. En waarom zou je goed moeten kunnen rekenen en spellen als je wilt en kunt schoonmaken? Zo'n branche-erkend diploma is vaak het eerste diploma dat ze krijgen en daar zijn deze jongeren trots op. Deze jongeren brengen bovendien kwaliteiten mee die wij in de samenleving soms missen. Medewerkers met het Syndroom van Down bijvoorbeeld voelen over het algemeen geen haast, ze zijn in het moment. Die kwaliteit is juist in de zorg in het contact met cliënten heel waardevol. Maar ook andere sectoren hebben baat bij meer contact met deze mensen. Ze hebben vaak een echtheid die ontroert en waarvan wij kunnen leren. In het werk kunnen ze ontlasten in veel voorkomende repeterende werkzaamheden en hun bijdrage speelt tijd vrij voor andere medewerkers om dat te doen waarvoor ze zijn opgeleid. Hierdoor wordt de sfeer voor iedereen beter.'

Tekst: Janneke Juffermans